

You have downloaded a document from

The Central and Eastern European Online Library

The joined archive of hundreds of Central-, East- and South-East-European publishers, research institutes, and various content providers

Source: Исторически преглед

Historical Review

Location: Bulgaria

Author(s): Tzvetan Radulov

Title: Между милосърдието и пропагандата. К. П. Победоносцев и „Приключения чешского дворянина...“
Between the Mercy and the Propaganda. K. P. Pobedonoscev and „Priklyucheniya cheskago dvoryanina ...“

Issue: 1-2/2017

Citation style: Tzvetan Radulov. "Между милосърдието и пропагандата. К. П. Победоносцев и „Приключения чешского дворянина...“". Исторически преглед 1-2:82-100.

<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=646971>

От голямо значение за управляващите в Руската империя е моралната обосновка на войната, както личи в манифеста и официалните документи. Османската империя е традиционният враг на християнството и най-вече на православието и затова противопоставянето срещу нея попада под знака „защита на вярата“⁸. Портата е възприета като изконен противник, тъй като почти всички православни народи (без руския!) са се намирали под нейната власт. От значение е и идеята за реванш след поражението в Кримската война, когато Русия е „предадена“ от западноевропейските държави. С разрешаването на Източния въпрос след една победна война срещу „турците“ ще бъде възстановена справедливостта, нарушена през 1856 г. и най-накрая балканските народи ще бъдат освободени от пагубното влияние на султанската държава.

В навечерието на Руско-турската война се увеличава интересът към османската история и отношенията между Портата и християнския свят. През периода 1875–1879 г. нараства броят на съчиненията, посветени на югоизточноевропейската история. Така например през 1876 г. е издадено съчинението на Павлищев „Виенският поход на Ян Собиески“⁹. Съществен факт е, че няколко години преди усложняването на Източния въпрос руският изследовател Николай Мосолов отбелязва, че въпреки интереса към събитията в Османската империя не се правят преводи на чуждестранни пътеписи¹⁰.

век – Епохи, В. Търново, 2006, кн. 3–4, 55–75; Кочуков, С. А. К вопросу о взглядах русского общества на войну с Турцией 1877–1878 годов – Известия Саратовского университета. 2008. Т. 8. Сер. История. Международные отношения, вып. 1; *Същият*. Образ Турция в сознании русского общества (конец 1850-х – 1870-е гг.) – В: Турция-Россия-Ближний Восток: история, культура, политика. Саратов, 2010, 49–52; Улунян, А. А. Русско-турецкая война 1877–1878 гг. и российское общество. – В: Россия и Болгария: К 125-летию русско-турецкой войны 1875–1878 гг. М., 2006, 52–64.

⁸ Вж.: *Първев, И.* „Православният кръст“ на реалната политика. Руските манифести за обявяване на война на Османската империя, 1768–1877 – В: Сб. Русия и България между филството и фобството. Материали от научните конференции „Русия и Европа през XX в.“ и „Русия в българската история“. С., 2009, 27–28, 33–34.

⁹ *Павлищев, Н. И.* Венский поход Собеского 1683. СПб., 1876. Всъщност това издание е откъс от монографията на Павлищев, посветена на Ян Казимир и Украйна – вж.: *Павлищев, Н. И.* Польская анархия при Яне Казимире и война за Украйну. Т. 1–3. СПб., 1877–1878.

¹⁰ *Мосолов, Н.* Отрывки из путешествий по восточным областям Европейской Турции. СПб., 1868, с. I.